

บทที่ ๒

ประวัติและผลงานของหนังสือ ธรรม

ชาติภูมิ

หนังสือ ธรรมหรือหนังสือ ธรรม โฆษณ์หรือหนังสือธรรม โฆษิต เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๗๔ ตรงกับวันพฤหัสบดี ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีมะแม ที่บ้านธรรม โฆษณ์ หมู่ที่ ๓ ตำบลสะทิงหม้อ อำเภอเมืองสงขลา (ปัจจุบันอำเภอสิงหนคร) จังหวัด สงขลา เป็นบุตรคนที่ ๔ ของนายชกและนางแหม่ ธรรม มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๖ คน ได้แก่ นายมิตร ธรรม นายฉ่อง ธรรม นางหั่ว สีตะนุโร นายฉิ้น ธรรม นายฉ้วน ธรรม นางห้อง โมลิกะ

การศึกษา

หนังสือ ธรรม ได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดธรรม โฆษณ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน จนจบชั้นประถมปีที่ ๔ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๖ หลังจากจบการศึกษาแล้ว หนังสือ ธรรม ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตลอดมา โดยการอ่านหนังสือ ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีชื่อเสียง เช่น ยศกิต (กลบทสิริวิบุลกิตต์) พระอภัยมณี รามเกียรติ์ กากิคำกลอน นิทานชาดก กามนิด ลิลิตนารายณ์ ๑๐ ปาง หวังรักเหวฬิก พานทองรองเลือด เพชรพระอุมา ฯลฯ และหาความรู้จากสื่ออื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แลบบันทึกเสียง แลบบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) ตลอดจนการสังเกตพบปะพูดคุย เป็นต้น

เมื่ออายุครบอุปสมบท หนังสือ ธรรม ได้อุปสมบทที่วัดธรรม โฆษณ์ ๑ พรรษา ได้มีโอกาสศึกษาพระธรรมวินัยและความรู้ต่าง ๆ ซึ่งพอที่จะเป็นพื้นฐานในการครองชีวิตและการแสดงหนังตะลุง

ชีวิตครอบครัว

หลังจากลาศึกษาแล้วหนังสือ อรมุต ได้แต่งงานกับนางเหี้ยว อรมุต(นามสกุล เติมคงสุวรรณ) มีบุตรธิดารวม ๘ คน คือ นางสุคนธ์ อัมภา นายสมปราชญ์ อรมุต นายปรีชา อรมุต นายบุญทัน อรมุต นายบุญญา อรมุต นายบุญเทอด อรมุต นางสาว บุญทิพย์ อรมุตและนายบุญมา อรมุต

การเล่นหนังตะลุง

หนังสือ อรมุต สนใจหนังตะลุงเป็นชีวิตจิตใจมาตั้งแต่เด็ก ได้ฝึกหัดเล่นหนังตะลุงด้วยตนเอง และได้ติดตามคูหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น เช่น หนังสืออ่วม บ้านแก้ว บ่อ หนังสือหนูอิน บ้านคิหลวง หนังสือเตียง บ้านชิงโค หนังสือขับ บ้านคิหลวง หนังสือกัน บ้านน้ำกระจาย เป็นต้น ต่อมาเมื่ออายุ ๑๘ ปี หนังสือ อรมุต ได้มอบตัวเป็นลูกศิษย์ของหนังสือขับ บ้านคิหลวง (ขุนลอยฟ้าโทยมहन) ซึ่งเป็นนายหนังตะลุงผู้มีชื่อเสียงยิ่งในสมัยนั้น ได้รับการครอบมือและถ่ายทอดศิลปะการเล่นหนังจากอาจารย์เป็นอย่างดี

ต่อมาเมื่ออายุ ๔๗ ปี หนังสือ อรมุตได้ไปแสดงตนขอเป็นศิษย์ของหนังสือกันทองหล่อ นายหนังชั้นยอดของภาคใต้

หนังสือ อรมุต เทียวเล่นหนังเกือบทั่วภาคใต้ นอกจากนี้ยังไปเล่นที่ภาคกลางและประเทศมาเลเซียหลายครั้ง จึงมีประสบการณ์ทางการเล่นหนังตะลุงสูงมาก คือ ไม่น้อยกว่า ๖๐๐๐ ครั้ง

ผลงานวรรณกรรมหนังตะลุง

นอกจากจะมีความสามารถในการเล่นหนังตะลุงสูงแล้ว หนังสือ อรมุต ยังสามารถเขียนบทหนังตะลุงได้ดีเป็นพิเศษ ได้เขียนบทหนังตะลุงไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เรื่อง เท่าที่ผู้วิจัยสามารถจะรวบรวมค้นคว้าได้ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ มี ๘๒ เรื่อง คือ

๑. กรรมลิขิต	๒. ก่อนตะวันจะลับฟ้า
๓. กามเทพผัดคิ้ว	๔. กุหลาบคำ

๕. กำสรวลสวาท	๖. ขุนศึกนรสิงห์
๗. ขุนศึกพระพันวษา (ขุนช้าง ขุนแผน)	๘. คมพิฆาต
๙. คัมภีร์ดำ	๑๐. คู่เกิดคู่กรรม
๑๑. ครูป้านนอก	๑๒. คู่สร้างคู่สม
๑๓. ฆาตกรเหนือเมฆ	๑๔. จำเลยรัก
๑๕. จำเลยลึกลับ	๑๖. เจ้าจอมทอง
๑๗. เจ้าคำคง	๑๘. เจ้าแสงเพชร
๑๙. ดอกฟ้าละอองดิน	๒๐. ดัชนีนาง (นิ้วมีอนาง)
๒๑. แคนอกินนิหาร	๒๒. ต้นรักดอกโศก
๒๓. ตึกดาทอง	๒๔. ถล่มวิมานรัก
๒๕. ทวนทิพย์ทวนทอง(แสงสิทธิ์กฤษดา)	๒๖. ทายาทพระยาสุ(แหวนประดับชีวิต)
๒๗. หุ่นร้างทางรัก	๒๘. เทพเจ้าหลงชาติ
๒๙. เทพธิดาคง	๓๐. เทพบัญชา (เทวกาลิ เทวปกาสิค)
๓๑. เทพวงศ์จกกลนี้	๓๒. นื่องแก้ว
๓๓. นางในฝัน	๓๔. น้ำใจแม่
๓๕. ฝนหลงฟ้า	๓๖. พรสวรรค์
๓๗. พรหมลิขิต	๓๘. เพลิงพยาบาท
๓๙. เพื่อนแก้วเมียขวัลญ	๔๐. ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ
๔๑. ภูติเหลือง	๔๒. มหาราชกำสรวล
๔๓. มัจจุราชเจ้าเล่ห์(มัจจุราชเล่นกล)	๔๔. มัจจุราชสายน้ำผึ้ง
๔๕. มัดติกา	๔๖. ม่านมลทิน
๔๗. มีดสั้น	๔๘. ยอดกตัญญู
๔๙. รอยหมึกนิลกาฬ	๕๐. รักไร้พรมแดน
๕๑. ราชนีบอด	๕๒. ราชนีมหากาฬ
๕๓. ราชนีนวิปโยค	๕๔. แรงพิศวาส
๕๕. แรงรักรอยมลทิน(แรงรักรอยบาป)	๕๖. แรงสายเลือด

๕๗. แรงอธิษฐาน	๕๘. ลูกหลงแม่
๕๙. เลือดรักล้างมลทิน	๖๐. วงศ์ไพรวัน
๖๑. วงเวียนแห่งความรัก	๖๒. วงศ์อมรินทร์
๖๓. เสวตฉัตรน่านเจ้า	๖๔. เสวตฉัตรลานนา
๖๕. เสวตฉัตรเวียงชาน	๖๖. สวรรค์บันดาล
๖๗. สองฝั่งฟ้า	๖๘. สัจจะกับความรัก
๖๙. สายฟ้าลาดิน	๗๐. สายเลือดขัตติยา (สามปอยคง)
๗๑. สามพี่น้องฝาแฝด	๗๒. สามมงกุฏ
๗๓. สายเลือดกลีบ	๗๔. สิงหาราชกษัตริย์ศึก
๗๕. สีแผ่นดิน (คู่รักคู่แค้น)	๗๖. สุพรรณิการ
๗๗. แสงพยัคฆ์	๗๘. แสงวาริน
๗๙. หัวรักแห้วทำลาย	๘๐. อภินิหารพระสุริยเทพ
๘๑. อภินิหารลี้กลับ	๘๒. อาถรรพณ์สวาท

เกียรติคุณ

หนังสือ อรมุต ได้เล่นหนังตะลุงถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ณ ตำแหน่งทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนครราชสีมา และได้รับพระราชทานนามอันเป็นเกียรติยศ และเป็นมงคลยิ่งว่า “หนังอรรถโหมยิต” ซึ่งแปลว่า “คณะหนังตะลุงที่ประกาศความดี”

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติยกย่องให้หนังสือ อรมุตเป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมของภาคใต้ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) ต่อมาได้ยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) โดยมีคำประกาศเกียรติคุณดังนี้

คำประกาศเกียรติคุณ

นายฉิ่ง อรมุต

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)

นายฉิ่ง อรมุต เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๔ ที่จังหวัดสงขลา ปัจจุบันอายุ ๕๘ ปี มีความสนใจหนังตะลุงอย่างจริงจังมาตั้งแต่วัยเด็ก ได้เรียนรู้ทั้งกระบวนการรูปแบบ และศิลปะการแสดงหนังตะลุงอย่างลึกซึ้ง และแตกฉาน ท่านได้ยึดเป็นอาชีพตลอดมา รวมแล้วแสดงหนังมาไม่น้อยกว่า ๕๒๐๐ ครั้ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีความสามารถเป็นเลิศในการเขียนบทหนังตะลุงเป็นที่เลื่องลือ และยอมรับโดยทั่วไป นอกจากนี้ท่านยังประดิษฐ์ตัวหนังตะลุง ที่ใช้แสดงเองเกือบทั้งหมด นอกจากจะเป็นผู้มีไหวพริบปฏิภาณยอดเยี่ยม และมีทักษะในการใช้ภาษาให้เกิดสุนทรียะในการแสดงแล้ว การแสดงทุกครั้งยังฝากข้อคิดที่เป็นคติสอนใจและเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้ชมอีกด้วย จนเป็นที่ยอมรับและเคารพนับถือแก่บุคคลที่อยู่ในวงการหนังตะลุงและบุคคลทั่วไปเป็นอย่างสูง เคยแสดงหนังตะลุงหน้าพระที่นั่งถึง ๒ ครั้ง จนได้รับพระราชทานนามว่า “หนังอรรถโฆษิต” ในปี ๒๕๑๘

หนังสือ อรมุต หรือหนังสือ ธรรมโฆษณ์ จึงได้รับการยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง) (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. ๒๕๓๒ : ๗๕)

